

Δυσλεξία

Μια διαταραχή στη μάθηση

Ρέντα Μαρία
Εκπαιδευτικός Ειδικής Αγωγής

Τι είναι η δυσλεξία;

- Σύμφωνα με την παγκόσμια ομοσπονδία της Νευρολογίας η δυσλεξία είναι «διαταραχή που φανερώνεται από τις δυσκολίες στην εκμάθηση του διαβάσματος, παρά την επαρκή νοημοσύνη και τις κοινωνικές και πολιτιστικές ευκαιρίες του ατόμου».

Τι μας λέει λοιπόν ο ορισμός;

- Η δυσλεξία είναι εξελικτική διαταραχή των ακαδημαϊκών δεξιοτήτων (ανάγνωση, γραφή, μαθηματικοί υπολογισμοί).
- Δε σχετίζεται με τη νοημοσύνη του παιδιού.
- Δε συνδέεται με τυχόν κοινωνικο πολιτιστικές διαφορές ούτε είναι καθορισμένο απ' αυτές. Η δυσλεξία δεν αφορά μόνο κάποιες κοινωνικές τάξεις.

- Συναντάται σε ένα αρκετά μεγάλο αριθμό μαθητών (υπολογίζεται στο 10-15% του μαθητικού δυναμικού στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση και σε αναλογία αγοριών/κοριτσιών = 4/1).
- Η δυσλεξία έχει νευρολογική εγκεφαλική βάση.

Πώς αναγνωρίζουμε τη δυσλεξία;

- Στις περισσότερες περιπτώσεις τις πρώτες πραγματικές ενδείξεις τις έχουμε με τη φοίτηση του παιδιού στο σχολείο.
- Η εικόνα της διαφοροποιείται καθώς το παιδί μεγαλώνει. Είναι άλλη η εικόνα ενός μαθητή πρώτης δημοτικού και άλλη ενός εφήβου, αν και η βάση της διαταραχής παραμένει η ίδια.

Συμπτωματολογία

- Το παιδί με δυσλεξία δίνει μια συγκεχυμένη εικόνα δυνατοτήτων (φαίνεται πολύ ικανό σε κάποιες δραστηριότητες ενώ «χάνεται» και «κολλάει» σε κάποιες άλλες).
- Μπερδεύει το δεξί με το αριστερό.
- Δυσκολεύεται να θυμηθεί μια ακολουθία οδηγιών ή γεγονότων.
- Κουράζεται εύκολα αναλογικά με το χρόνο που αφιέρωσε για μια π.χ. σχολική εργασία.

- Δυσκολεύεται να βρει, να κατανοήσει και να συγκρατήσει τα βασικά σημεία ενός κειμένου.
- Χάνει το νόημα αυτού που γράφει κι ο γραπτός λόγος παρουσιάζει ασυνέχειες σε αντίθεση με τον προφορικό.
- Κομπιάζει κατά την ανάγνωση κειμένου δεν ακολουθεί τα σημεία στίξης, ασθμαίνει.
- Αδυνατεί να συλλάβει ακουστικά και να διακρίνει φθόγγους, γι' αυτό μπερδεύει φθόγγους που μοιάζουν ηχητικά (α-ο, ο-ου, ε-ι, β-φ, δ-θ, σ-ζ-ξ).

- Αδυνατεί όμως να διακρίνει και οπτικά και να διατηρήσει στη μνήμη του τις λεπτές διαφορές γραμμάτων και αριθμών (α-ο, ε-ω, β-φ, β-θ, ζ-ξ, ει-ιε, αι-ια / 7-1, 6-9, 45-54 / ρ-9, ε-3, οι-10).
- Αντιμεταθέτει γράμματα, συλλαβές, λέξεις (πότρα).
- Παραλείπει ή προσθέτει γράμματα, συλλαβές, λέξεις (πόρι αντί ποτήρι, δορόμος αντί δρόμος).
- Παρατονίζει, παραφθείρει ή ακρωτηριάζει λέξεις (μόλβι αντί μολύβι, τπζια αντί τραπέζια).

- Δυσκολεύεται να αντιγράψει κείμενο από τον πίνακα ή το βιβλίο.
- Ταλαιπωρείται να μάθει την προπαίδεια.

Διάγνωση

- Η διάγνωση πρέπει να γίνεται από ομάδα έμπειρων ειδικών, αφού βεβαίως πρώτα αποκλειστούν άλλες αιτίες (π.χ. προβλήματα ακοής ή όρασης).

Εκπαίδευση

- Το θέμα της εκπαίδευσης είναι πολύ σοβαρό και δεν πρέπει να αμελείται.
- Το παιδί με δυσλεξία χρειάζεται εξατομικευμένο πρόγραμμα διδασκαλίας κι όχι απλές επαναλήψεις που το εξαντλούν.
- Η συνδρομή του ειδικού δασκάλου είναι πολύτιμη.
- Ο μαθητής με δυσλεξία δεν είναι τεμπέλης, χαζός ή αδιάφορος.